

FASOLE

Phaseolus vulgaris* L. Familia *Papilionaceae

Pregătirea terenului

Toamna, după eliberarea terenului de resturi vegetale, se realizează o arătură adâncă de 28-32 cm. Este indicat ca înainte de efectuarea acestei lucrări să se încorporeze în sol 75 kg s.a./ha P₂O₅ și 75 s.a./ha K₂O urmând ca în primăvară concomitent cu pregătirea patului germinativ să se aplice 45 kg s.a./ha azot.

Pentru ca solul să fie fără buruieni se realizează o erbicidare preemergentă cu DUAL GOLD 960 EC 1,0-1,5l/ha.

Primăvara, la începutul lunii aprilie se aplică o lucrare de discuit + grăpat în vederea pregătirii patului germinativ.

Dat fiind faptul ca fasolea este o specie sensibilă la atacul bolilor și dăunătorilor se recomandă o rotație anuală. Bune premergătoare sunt culturile de tomate, ardei, vinete, țelină.

Semănatul

Pentru prevenirea răspândirii atacului gărgăriței fasolei semințele ce urmează să fie semănate se vor trata chimic prin gazare cu Phostoxin de către personal autorizat sau termic timp de 5-6 zile cu temperaturi de -3°C.

Semănatul se face pe teren bine mărunțit, când în sol se realizează temperaturi de 14-16⁰ C, frecvent în perioada 20 aprilie – 10 mai.

Fasolea pitică se seamănă în rânduri distanțate la 40 cm și la 4-5 cm distanță între plante/rând, iar cea urcătoare, se seamănă în cuiburi (2-3 semințe la cuib), la 90 cm între rândurile de cuiburi și 40-50 cm între cuiburi pe rând. Adâncimea de semănat este de 3-4 cm. Se folosește 1-1,4 kg sămânță la 100 m² pentru fasolea pitică și 0,6-0,8 kg/100 m² pentru fasolea urcătoare.

Lucrările de întreținere

Se aplică 2-3 prașile mecanice sau manuale pentru distrugerea buruienilor. Ultima prașilă se efectuează înainte de înflorit și legarea păstăilor. La fasolea urcătoare se face răritul plantelor pe rând, lăsând la cuib câte 2-3 plante.

Fertilizarea fazială se aplică la începutul înfloririi, administrând 25 kg/ha azot, 50 kg/ha fosfor și 30 kg/ha potasiu.

În zonele secetoase se recomandă aplicarea a 3-4 udări cu norme de 300-400m³/ha, în perioada de înflorit și cea corespunzătoare legatului păstăilor. Se recomandă ca udările să se facă seara sau dimineața pentru a nu provoca arsuri ale plantelor.

Cultivarele de fasole urcătoare necesită susținerea plantelor. Pe suprafețe mici, acestea se arăcesc, folosind araci de 2-2,5 m.

La cultura fasolei, pagube importante sunt produse de *boli* ca: mozaicul galben, arsura bacteriană, antracnoza, rugina fasolei etc. Pagube importante produce *dăunătorul* gărgărița fasolei care înțeapă florile și depune ouă ce vor ajunge în boabele de fasole.

Produsele folosite pentru **combatere chimică** sunt:

- ALCUPRAL 50 PU (0,5%) -4-5 kg/ha – pentru arsura bacteriană;

- SUPER CHAMP 250 SC (**produs ecologic**) 2,5 l/ha – pentru antracnoza fasolei;
- MOSPILAN 20 SP (0,025%) – pentru gărgărița fasolei;
- RELDAN -2,5l/ha – pentru gărgărița fasolei.

Combaterea ecologică presupune măsuri preventive ca:

- revenirea culturii pe aceeași parcelă după 4 ani pentru evitarea atacului de bacterioză;
- cultivarea fasolei în benzi alternative cu porumb cu rândurile orientate perpendicular pe direcția vântului dominant;
- se recomandă semănatul după data de 15 mai pentru a se evita temperaturile scăzute care pot surveni în timpul răsării și care sensibilizează planta la atacul principalelor boli foliare.
- evitarea efectuării de lucrări mecanice sau manuale când plantele sunt umede (rouă, ploaie, după irigat).
- tratamente de acoperire cu produse cuprice (zeamă bordeleză 0,5%, Funguran 0,2%) la apariția primelor frunze adevărate și înainte de înflorit

Recoltarea pentru consumul sub formă de păstăi se face manual, la 2-3 zile, pe măsură ce se formează păstăile. Lucrarea de recoltat se face dimineața sau seara, deoarece păstăile se deshidratează ușor.

Recoltarea sub formă de fasole uscată se realizează când plantele și păstăile sunt uscate. Pentru evitarea pierderilor se poate face o recoltare eșalonată, începând cu păstăile de la baza plantei.

Producerea semințelor

Cultura pentru producere de sămânță se înființează asemănător celei de consum, asigurând un spațiu de izolare între soiuri de 200-300 m (vezi fișierul „distanțe minime de izolare la culturile semincere de legume”).

Lucrările de întreținere sunt aceleași ca la cultura pentru consum.

O lucrare specială este purificarea biologică, care se face la răsărire pentru a elimina plântuțele bolnave, la înflorit și la maturarea primelor păstăi. La înflorit, eliminarea plantelor se face după culoarea frunzelor și culoarea florilor. La maturitatea păstăilor, eliminarea plantelor se face după tipul păstăilor și culoarea acestora.

Recoltarea se realizează când plantele și păstăile sunt uscate. Pentru evitarea pierderilor se poate face o recoltare eșalonată, începând cu păstăile de la baza plantei.

BIBLIOGRAFIE

Ruxandra Ciofu, Nistor Stan, Victor Popescu, Pelaghia Chilom, Silviu Apahidean, Arsenie Horgos, Viorel Berar, Fritz Laurer, Karl Fritz Laurer, Nicolae Atanasiu, 2003, **Tratat de legumicultura**, Editura Ceres, pag. 865-874.

Persoane de contact:

Tehnologii de cultură - Danela Murariu (dmurariu@ suceava.astral.ro)
Tratamente fitosanitare – Domnica Daniela Plăcintă
(domnica.placinta@svgenebank.ro)